

“GLAS NARODA”

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Rude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$8.—; na pol leta \$4.—;
za štiri leta \$16.—. Za New York za celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

“Glas Naroda” taja vanki dan tirsamli sobot, nedelj in praznikov

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

BOJI V JUGOSLAVLJI

Iz Moskve nam je slovenski član Vseslovenskega odbora v Moskvi Ivan Regent, ki je bil pred vojno urednik “Edinosti” v Trstu, poslal naslednjo brzojavko:

“Osvobodilna armada jugoslovanskega naroda in partizanski oddelki z vsoto odbijajo močne napade nemških in italijanskih vpadnikov in četnikov in ustajskih izdajalcev. Srdite bitke so se bile pri Sanskem mostu, Ključ Petrovac, Dirmič Sana, Rasovac, Bihać, Drenovac, Grahovo Nin in Udine. Pod pritiskom večje sile sovražni čet so se partizani po litih bojih umaknili iz Sluna in Bihaća. To pa so v resnici edini uspehi, ki so jih vpadniki dosegli tekom čezga meseca. Pa tudi ta zmaga ni bila lahka dobljena. Predno so se partizani umaknili iz teh mest, so partizani izrpli sovražnika in so uničili velike množine njegovega vojnega materiala in mnogo njegovih vojakov. V okolici Sanskega mosta, Ključa in sosedne vasi Banice so partizani porazili dva nemška bataljona. Hitlerci so imeli nad 100 mrtvih in mnogo ranjenih.

V vzhodni Bosni so partizani premagali četnike blizu Malerica. Četniki so pustili na tleh 450 mrtvih. Blizu Bagona so partizani uničili 200 sovražnih vojakov in častnikov. V boju za Imocki, čegar posadka je štela 3000 mož, so partizani dobili bogat plen vojnega materiala, vključno 22 železniških voz živeža, municije, 15 ton goriva in več trakov. V boju za Prozor so jugoslovanski rodoljubi pobili 1000 italijanskih vojakov in častnikov ter zaplenili 6 topov, 5 tankov, 97 strojne, 500 pušk in velike množine municije in drugega vojnega materiala.

V Sloveniji so se bili srditi boji. Slovenski partizanski oddelki so napadli močno utrjene postojanke Italijanov in bele garde pri Remarsku (?) in so jih uničili.

Blizu Malega loga so partizani premagali močan oddelček Italijanov in četnikov, katere Sloveni imenujejo belogardisti. Italijani in belogardisti so imeli težke izgube.

Blizu Ajdovke (?) so partizani zavzeli močno utrjene sovrane postojanke in so vjeli 70 Italijanov. Tekom treh dni so se bili vroči boji v Riovacu Suhem (?). Partizani so pobili nad 600 sovražnih vojakov in častnikov ter vplenili veliko zalogo orožja in municije.

Vpadniki polagajo veliko važnost na svojo ofenzivo. To je razvidno iz dejstva, da so Hitlerci navzlic velikanskim izgubam na sovjetsko-nemški fronti in navzlic temu, da so vpadniki na nekaterih krajih s svojo premočjo uspeli, da so potisnili partizane nazaj, niso mogli zlomiti odpora braniteljev domovine in niso dosegli nobenega posebnega uspeha. Na mnogih krajih je narodna osvobodilna armada prešla v ofenzivo in je dosegla precejšnje uspehe. Kot je bilo prej omenjeno, so partizani zavzeli Imocki in Prozor in dobili bogat plen.

V divji jezi se vpadniki maščujejo nad priprostim ljudstvom. Tako so italijanski in nemški bombniki popolnoma uničili Drval v Bosni. Vpadniki bi radi popravili poraze, ki so jih pretrpeli v četrti ofenzivi, toda glas o junških bojih jugoslovanskega naroda gre vsepovsod. Zaradi tega so vpadniki premenili svojo taktiko. Italijanski list “Regime Fascista” poroča: “Borba proti jugoslovanskim partizanom je skrajno huda, kajti partizani se bore kot levi za vsako ped zemlje in vsi prebivalci jim pomagajo.”

To priznanje fašističnega lista je jasen dokaz, da se vsi prebivalci Jugoslavije bore za svobodo in neodvisnost in da vpadniki ne bodo nikdar zlomili njihovega odpora.”

Mučeniška pot slovenskega naroda

(JIC) — Iz Londona smo prejeli kratak pregled sijajno dokumentiranega članka o mučeništvu Slovencev, ki je izšel v ugledni angleški periodični reviji “Contemporary Review”. Ta študija, izpod peresa Mrs. Lillian F. Gray, daje angleški javnosti izvrsten pregled slovenske zgodovine ter jezične in kulturne zgodovine slovenskega naroda. Mnogo bo pripomogla k poznavanju našega naroda s strani svetovne javnosti.

Mrs. Gray opisuje v vseh podrobnostih metode in napore osištca, katerega namen je popolno fizično uničenje slovenskega naroda. V uvodu naglašata Mrs. Gray, da strašna usoda Slovencev še ni postala dovolj znana in vsem svobodnim narodom na svetu popolnoma jasna. Glavni vzrok temu je splošni način nacističnih metod uničevanja podjarmljenih narodov.

V karakterizacijo Slovencev, pisateljica navaja kot njegovo najznačilnejšo lastnost, da so najmanj bojevit in najmilo-ljubnejši slovanski narod, ki pa je kljub temu in navzlic svojemu majhnemu številu uspel, da ohrani svojo narodnost in zavest, da mu v žilah teče slovanska in ne germanska kri. Kljub svojemu izpostavljenemu položaju in stoletja trajajočemu preganjanju s strani sovražnih in mogočnih sosedov, je ohranil svoj narodni ponos — ponos, ki je danes težki križ njegove narodne tragedije.

Slovenec so eden najbolj nadarjen slovanskih narodov in so že zdavnaj doumeli, da je zanje najtežnja zveza z brati Jugoslavlani, Hrvati in Srbi, pravna potreba in cilj vseh njihovih teženj — oni vedo, da bodo le na ta način dosegli ono neodvisnost od tujčeve vlade in ono svobodo, katero po vsej pravici zahtevajo.

V dokaz visoke kulture Slovencev navaja pisateljica, da je odkritje nepismenosti v Sloveniji že za časa osvoboditve znašalo le 3 odstotke, dočim je imela Italija 23 odstotkov anal-fabetov; v sorazmerju s števi-

GOVOR PODPREDS. VLADE DR. MIHA KREKA

(JIC) — V teku londonske radio oddaje v slovensčini je naslovil dr. Miha Krek narodu v domovini približno naslednji govor:

Nacistični Bund-leiter (načelnik nacistične stranke, kateri je poverjeno ponemčevanje štajerskih Slovencev), je izjavil dne 27. febr. v Mariboru:

“Izgubili smo obe zimski bitki, tako ono v leta 1942 kakor ono v leta 1943. Potrebno je, da se vsak Nemec tega zaveda.”

Res je, da so Nemci izgubili to bitko, toda to še ni vsa resnica. Nemci in Italijani so v letih 1942 in 1943 izgubljali bitke drugo za drugo. Hitler je sicer obetal, da bo zmagal, toda bil je poražen. Nemci so bili premagani na vzhodu in so izgubili bitko v zraku. Doživeli so poraze na morju in v Severni Afriki. Tudi bitko v Nemčiji sami je Hitler izgubil kajti tam zdaj vsako noč razsajajo uničujoči požari.

Bund-leiter Steindl premlevala prazno slamo — Nemci so tudi prej že vedeli, da so poraženi in izgubljeni.

A vendar si tega dejstva še nečesto priznati: nacisti in fašisti, mesto da bi uvideli, da definitivno izgubljajo vojno, mesto da bi položili orožje in prenesti naroda, da reši kar se še rešiti da, so začeli nabi-

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marjance, polka
Kje so moje ročice
Mariška pegla—polka
Duquesne University
Lamburica orkester

St. M575—Terezinka polka
Na planincih—valček
Jerry Koprišek in orkester
Za jaz, enik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICIL
Inc., 468 W. 42nd St., New York

rali novo vojsko sužnje. Te sužnje morajo loviti s silo in jih s smrtnimi grožnjami pri-morati, da oblečejo nemške vojaške uniforme. Steindl dalje kriči: “mi nabiramo voj-ske” — toda zaslužni narodi mu ne bodo dali tega, kar pričakuje.

V okolici Ptuja so Nemci pobili 120 Slovencev, v Mariboru 135, v Celju 164.

Serada, s takimi sredstvi bodo nabrali nekaj močtya. Toda kam to vodi? Jasnno je kakor beli dan, da sužnji ne morejo biti in tudi nikdar ne bodo postali nemški vojaki, ki bi bili pripravljeni boriti se za zmago osištca. To bodo številke, slamanati možje v uniformi, toda nova vojska, kakor Nemci misli-jo, to nikdar ne bo. Sužnji, katerih matere in otroke so po-bili njihovi gospodarji, bodo hrana za topove, toda nikdar ne vojniki.

Prišel bo čas, ko se bodo otresli svojih okovov in se maščevali nad svojimi mučitelji. Jasnno je, da so Nemci izgubi-li svojo vojno, jasno je, da se Slovencev nikdar ne bodo bo-rili za Nemčijo.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam to priročno

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Realnost je trda stvar

Pred več leti, ko sem se ukvarjala s študijami, je imela skupina našega profesorja neki večer govorniško vajo v debati in predmet je bila gledališka in sluhna umetnost. Ker smo bili vsi “študentje”, že odrasli ljudje, je bila debata zanimiva, kajti vsak je imel za seboj že nekaj tridih in realističnih življenjskih izkušenj, ter je svoja dognanja ali svoje argumente na te tudi opiral.

Profesor je stal na stališču, da je gledališka, filmska in sluhna umetnost tu zato, da človeka razvedri, zabava in sploh spravi na en ali drug način v dobro voljo ali pa da mu vsaj prežene njegove dnevne skrbi in brige, ter ga povede v svetovno začasno pozabo vsakdanjosti. Tendence ta umetnost ne bi smela imeti v nobenem oziru je vztrajal g. profesor.

In smo mu ugovarjali, da je bilo veselje; mu dokazovali z dejstvi, katerih ni mogel pobiti, da filmska in druga taka umetnost še presneto dobro služi gotovi propagandi ter je torej tendenciozna. V istih dneh je bila huda kriza in materiala je bilo na kožo, govorili smo tudi lahko brez nagobčenika, kar je dajalo argumentom interesantnosti.

A v eni stvari smo se bolj ali manj strinjali in sicer v tem, da povprečen človek ne mara resnosti na odru ali na platnu ali pa v knjigi, itd. To se pravi, realnost mora biti kolikor mogoče posladkana, preden se vsakdanjemu smrtniku servira ali pa mora biti tako umetno pokazana, da privlači vsakega.

Umetnost pa je vsake vrste, umetnost je, če zna nekdo perfektno neskakati krasno rožo in umetnost je, če zna spet nekdo drug realistično-umetno prikazati čisto vsakdanje in na videz neinteresantno življenje navadnega človeka.

Med take realistične umetni-ke moremo prištevati našega Cankarja, katerega črtice lahko čitamo sedaj v našem listu in o katerih se nekateri čitate-lji izražajo, da se jim ne dopa-dejo, ker jih ne razumejo.

Jaz se spominjam kako sem, kot šolarca prebrala in prebi-rala nekatera Cankarjeva dela in nisem mogla doumeti, zakaj ne bi povedal stvar enakosta-vno in pripovedujoče, kakor na-primer Jurčič in drugi pripove-dniki. Pa ni bilo dolgo, ko sem že nekoliko z viška dol gledala na enostavno pripovedovalno čtivo, katero je človek prečital in pozabil, razen morda kako prav napeto ljubezensko ali po-dobno dogodivščino ki je bila morda vpletena v povesti.

Ne tako Cankarja. Njegova besede so se prijelo duše in so sibile razum k razmišljanju. Njegove povestice ali črtice, ki jih prinaša sedaj naš list, so bi-le spiseane v času zadnje sve-tovne vojne, ko ni bilo dobro govoriti odprto, posebno ne ka-kemu Cankarju, ki je bil pri avstrijskih oblastih slabo zapisan in je moral okusiti ječo zaradi svojega slovenskega in social-nega prepričanja.

Cenzura pa se ni nikoli nobe-nemu umetniku zastrla njego-vega ostrega vpogleda v družbo in tako ga ni tudi Cankarju. Same v njegovi črtici: “Go-spod stotnik” je nekaj tako realno-krutega in krasnega ob-enem, da človek vidi v tem del-en upodobljeno svo kaptično sliko časa, ko človestvu kralju-je — stotnik-smrt, ki stopa stru-mno ob vrstah in izbira najlep-še med najlepšimi, ter jih za-pisuje v svojo knjigo... Cank-ear je napisal te črtice in še nekatere druge s tako globoko-čutnostjo, kakor, da je nama-kal svoje pero v krvi sinov, mož, bratov in dragih, ki so ti-ste dni padali na bojnih.

V drugem, skoroda do skrajnosti opijenem stilu je pa napisana naprimer povest, ki sedaj izhaja v našem listu. In tudi ta nearečni “Taskent” se nekaterim ne dopade. V Ru-siji je izšlo to delce v milijon-skih nakladah in drugi narodi so poslegli po prevodu te izre-dno realistične in točno se raz-vijajoče povesti o Mišku, ki je sel v Taskent za krahom.

Lekota, ki je opisana v tem delu je bila točno tako grozna, kot jo je popisal Neverov in še tujša... Tako so lačni sedaj naši slovenski reveži, ki so jih pogrnili Lahi in Nemci v kon-centracijska taborišča in bogve še kam... Tako so lačni tisti tisti nesrečni jugoslovanski o-troci, katere so Nemci tirali pred seboj iz Jugoslavije brez vsake hrane, da so morali si-monački griziti travo in liste in jih je več kot polovico omaga-lo na dolgi poti v sužnost...

Po Poljskem, v Nemčiji, v Ita-liji in na Madžarskem in dru-god se zvijajo v bolečinah gladu naši lastni slovenski bratje in sestre prav tako neromanti-čno, kakor se je zvijal Miška, ko ga je napadla gripa. In slo-venski otroci pogrnajo gladi, kakor je pogrnili Serjocka, mali ruski brat slovenskega gladne-ga otroka, ki danes gine kdove kje v tuji sovražni zemlji.

Da, kdor se hoče danes ote-pati realnosti, naj nikar ne ča-ka konca te vojne, kajti po tej vojni bo pisala svojo življensko zgodbo generacija, ki gre se-daj skozi grozo klanja in brodi-po potokih krvi, v katero jo je pahnil puhli, zadovoljni in za-ne bi povedal stvar enakosta-vno in pripovedujoče, kakor na-primer Jurčič in drugi pripove-dniki. Pa ni bilo dolgo, ko sem že nekoliko z viška dol gledala na enostavno pripovedovalno čtivo, katero je človek prečital in pozabil, razen morda kako prav napeto ljubezensko ali po-dobno dogodivščino ki je bila morda vpletena v povesti.

Mraz uničil pridelek breskev v dolini ob Hudsonu

New City, N. Y. — William J. Clark, poljedelski zastopnik za okraj Rockland je dejal, da je hud mraz v mesecu decem-bru in februarju uničil letošnji pridelek breskev v dolini vzdolž reke Hudson. V tej dolini se je pridelalo lansko leto čez mi-lijon in pol bušljev breskev in večina tega sadja je bilo pro-karnega v New Yorku. Okraj Rockland je lansko leto pride-lal sadja v vrednosti milijon dolarjev. Okraj šteje 70 tisoč prebivalcev.

ŽIVA DRAMA... KI SE JE RAZVILA IZ DANAŠNJIH VZEMIRLJIVIH DNEVNIH VESTI!

Ravno ta trenutek... je bil uničen nacistični vojaški vlak! Ravno to se-kundo... je nacistično skladnišče zletelo v zrak! Življenje, ljubezen, boj... s borečimi se gerilci naroda, ki neče umreti!

CHETNIKS!

BOREČI SE GERILCI v Srbiji, Bosniji, Hercegovini, Hrvatski, Sloveniji, Dalmaciji — 8

Philip DORN : Anna STERN : Martin KOSLECK

GLOBE THEATRE

Broadway in 46th St., New York

Globe Theatre na 46th St., in Broadway v New Yorku kaže ta teden nad vse zanimi-vo filmsko dramo “Četniki”. V njej so tako ginljivi prizori, da pogosto gledalec silijo solze v oči. Tu vidite, kako juna-ško se borijo četniki za osvo-bojenje svoje domovine; tu je videti, kako si nemški genera-li in Gestapovci na vse kriplje trudi-jo in si prizadevajo, da bi dobili živga ali pa mrtvega generala Dražo Mihajlovića. Tudi nje-gova žena Ljubica se pogosto postavi hrabro v bran proti gestapovcem, da brani svoje-

ga sina Mirkota in ušerko Nado. Mihajlović je drzen, kot mnogokrat beremo v poročilih. Pride preobčen kot melek, ki prinese mleko svoji družini. Tedaj gestapovci potrkajo na vrata; Mihajlović se hitro skrije v drugo sobo, gestapov-ci pa pograbi-jo sin in ga od-peljejo. Mihajlović telefoni- ra nemš-ku generalu in mu sporoči, da ima med ujetniki tudi več častnikov in celo enega feld-maršala in se z generalom po-gaja za odkup ujetnikov. Za najvišjega častnika zahteva

100 galon goriva, sledujoč pa se pobota za 20 galon. V po-govoru pravi nemški general, da za Mussolinija ne bi dal ni-ti ene galone. Slika v katerem kaže prizor, igra vloge gestapovskega pol-kovnika Brocknerja Martin Kosleck, mlado uadnico v Brocknerjevem uradn Nata-lijo predstavlja Virginia Gil-more Al-kisija, Mihajlovićev-ga priročnika pa John Shep-perd. To predstavo je vredno iti pogledat, ker je zelo zanimiva in jo bo vsakdo gledal z veli-kim zanimanjem in užitkom.

The Greatest Mother
in the World

WAR FUND 1943
AMERICAN RED CROSS

Taškent

Ruska povest iz dni velike lakote.

Napisal: ALEKSANDER NEVEROV

24

"Kako ti je ime?"
 "Trofim."
 "Vrniva se."
 "Počakaj, psi se bodo spopadli med seboj."
 "Zakaj?"
 Trofim ni odgovoril.
 Stal je v sami srajci, na prsih raztrgani, bos in brez kape. Na plečih je visela na mestu suknjica čunja iz rogoza, zavezana pod vratom z vivico. In majhni, nezgovorni Trofim je bil videti v tej obleki kakor majhen, smešen pop v kratki rizi. Psi so se molče vohali. Nato so zarenčali, pokazali zobe, planili na tistega, ki je držal v gobcu kruh. Zvili so se v klopčič, se premetavali, planili pokonec ter se iznova spopadli. Dolgo jih je gledal Trofim molče in ni trenil z očesom. Potem je rekel z gluhim, mrtvaškim glasom:
 "Izborno bi bilo, če ti imel pasje zobe."
 Miška je za trenutek osupnil ter opazoval Trofima. Kdo je to, v tej kratki popovski rizi?
 Po pasje bi lahko zgrabil Miško za grlo, ga vrgel kar tu ob tla in mu vzel suknjico s kapo. Sedaj ubijajo bogate povsod a Miška je bogatejši od Trofima. Trofim je v Miškovem strahu zrasel še večji na tem mrtvem polju, kjer se mrovarijo lačni psi v mesečini. Samo pet jih je ilo, a Miški se je zdelo, da jih je na tisoče z režetimi gobci. In ko bodo razurevarili drug drugega, se lotijo ljudi na postaji.
 Trofim je rekel nepričakovano:
 "Se bojiš psov?"
 "A ti?"
 "Ničesar se ne bojim."
 "Koliko si star?"
 "V štirinajstem sem."
 Miška je od strani pogledal Trofima in tudi rekel, kakor da se ne boji ničesar:
 "Enakih let sva. Tudi jaz sem v štirinajstem."
 "Lazješ?"
 Da bi bil videti večji, se je Miška nekoliko vzpel.
 "Kmalu bom v petnajstem letu. Po rasti sem majhen, a po letih star. Dva puda vzdignem."
 "Česa?"
 "Česar hočeš. Utež ali vreo?"
 No postaja sta se vrnila "prijeteljski."
 Miška je zvedel, da je Trofim iz kazanske gubernije, da je bil v štirih mestih, da je odšel z doma pred šestimi meseci in se preriva v Taškent. Če pride tja, se več ne vrne. Zelo slabo je v kazanski guberniji. Jesti ni kaj, zato je Trofimov oče tako zgodaj umrl — star osemindeset let. Dvakrat je bil v vojni, pa ni umrl; a glad ga je ubil.
 Miška je odgovoril: "Sedaj je vsem mušikom slabo. Jemljejo nam, a ne dajo nam nič."
 "Treba se je vpisati v stranko," je vzdihnil Trofim.
 "V kakšno?"
 "K. boljševikom."
 "Ali sprejmejo?"
 "Nekateri sprejmejo, drugega ne."
 "Boljševikov ne hvatajo," je rekel Miška.
 "Vsake vrste boljševikov imaš," je zopet vzdihnil Trofim. Na postaji je gorela svetilka. Bilo je pozno.
 V Miškovi glavi so se kupičile nevesele misli. V vagonih, pod vagoni, za vagoni, so se prerivali ljudje; niso kričali. Kakor da so se nalašč potuhili, krepko stisnili zobe, zaprili lačna usta.
 V temni, strašeni tišini, prerežani s samotno svetilko, je obupno in bridko plakala baba z otrokom. En glas je bil gluh iz bojne notranjosti, drugi — obupno kričoč. Zdaj hleste, zatuli, zdaj spet zastoka komaj slišno s trepetajočo struno, — in mešata se, stokata, hropeta, lovita drug drugega ta dva glasova, kakor dva vira. In teče iz dveh virov grenko zardje, vrženo v široko kirgizsko stepe, na majhno postajo. In to gorje se ne gane z mesta, ne naprej, ne nazaj.
 Trofim je rekel Miški, kazaje na babo:
 "Prišel je se je iz tujega kraja, odpeljati se ne more."
 "Kaj jo poznaš?"
 "Vse poznam. Štiri dni se klatim po tej postaji. Z možem se je peljala. A mož ji je umrl. Glej, tam so ga pokopali."
 Nevesele misli so lezle Miški v glavo.
 Sedela sta s Trofimom v tesnem prehodu postaje prav pri vratih. Pripravljala sta si o svojih vaseh, ki so sedaj bogve v kateri smeri. Miška je pripovedoval leno, poslušal prisiljeno. Naveličal se je misliti o tem, naveličal ponavljati vsak dan.
 Pred mižetimi očmi, — kakor razvit trak — se pojavlja Taškent, nevidno mesto, — sito — krušno — smehljajoče se. — Visoke hribočke vidi tam — črne kose kruha — kose belega kruha — žlahtne pšenice.
 A zrno ni takošno, kakor pri nas — debelejšje je.:
 Trofim je pretrgal Miškove misli, rekoč:
 "Ti koliko funtov pojješ?"
 "Kje?"
 "V Taškentu, ko pridemo."
 Miška pomislil, dvigne težke trepalnice in tiho odgovori:
 "Mnogo!"
 Dolgo je plakala baba z otrokom, — Mužiki so kašljali v temi. Psi so lajali za postajo.
 Trofim in Miška sta bodrila drug drugega z dobrimi upi. Sklenila sta potovati skupno. Poslušajoč pasjaj lajež, je videl Miška ogromno stepe brez ljudi in življenja. A po tej stepi beže v gostih gručah tisočeri gladni psi z režetimi zobmi in pode velikega kosmatnega psa, ki ima v gobcu kos kruha. Pasja zalega vihra, v mesečini preko stepe. Pasje oči gore, zobje šklepetajo. Psi so raztrgali drug drugega, a pojavljajo se, kdove odkod, novi, drve v divji tolpi na postajo, skačejo preko Miške, grabijo ga za suknjico, za kapo. V grozi se vzpne Miška; odpre zaspale oči. Ničesar ne razume. Krik, šum, zmerjanje, žvižg, a Trofima ni pri njem.
 (Nadaljevanje prihodnjik.)

IZ LONDONSKE RADIO ODDAJE.

(JIC.) — London poziva v vseh svojih oddajah delavce v podjarmljenih deželah, naj odklonijo vsako podpiranje nacistične vojaške mašine. "Na vsak način se upirajte vabilu na odhod v Nemčijo. Oni, ki bodo prisiljeni, da gredo, naj se dobro nauče sabotaže."

V Srbiji nemški teror razsaja kar brez prestanka. General Bader je dal ustreliti dr. Milivoja Popovića, 70 letnega svečenika Žarka Miletića, in 7 aktivnih častnikov, osumljenih sodelovanja z generalom Mihajlovičem.
 Agenti Gestape so do smrti mučili Ljubo Stefanovića iz Požega; nemška policija je deportirala mojarju Jovanovića dvoje otrok v starosti od 5 do 6 let.

Francoski general Giraud, visoki komisar v Severni Afriki, je poslal Draži Mihajloviću naslednji telegram:
 "Znova sam vstopil v boj proti našemu skupnemu sovražniku. Vam osebno in nesmrtni jugoslovanski vojski, katere veže s francoskimi armadami bratstvo orožja, želim izraziti svoje najgloblje občudovanje. Vaši uspehi so povsod vzbudili narodno zavest proti napadalcu."
 S krvavimi žrtvami plačuje naš narod taka priznanja; ne bo se uklonil, kajti naši junaki se bore za boljšo bodočnost svojih otrok.

Govornik na radiu ponovno in nujno opozarja muslimane in hrvaške domobrance, da se dan odločitve približuje in da jih mora ta dan najti v vrstah jugoslovanske vojske, ki se bori ravno tako za svobodo Srbov kakor Hrvatov in Slovencev.

V popoldanski oddaji je govoril Ilija Jukić in dejal med drugim:
 "Hrvaški pregovor pravi: Bog ne plača vsak dan, toda kadar plača, plača bogato. Hitlerju in Mussoliniju je že začel odplačevati dolg. Naložil je obema strogo kazni, trpljenje, da gledata, kako se pred njihovimi očmi podirajo domovi njihovega ljudstva; obsodil je oba, da čakata, kdaj se jim bo tudi streha lastne hiše zrušila na glavo."
 "Hitler in Mussolini sta na devata klinka rešiteljev kristjanstva in civilizacije. A pre-

Note za PIANO HARMONIKO ali KLA VIR

BREEZES OF SPRING
 TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
 PO JEZERU
 K O L O
 TAM NA VRTNI GREDI
 MARIBOR WALTZ
 SPAVAJ MILKA MOJA
 ORPHAN WALTZ
 ODKLE NA VRTU
 OJ, MARIČKA, POGIJAJ
 BARČICA
 MLADI KAPETANE
 GREMO NA ŠTAJERSKO
 ŠTAJERSKI
 HAPPY POLKA
 OB NA TUJEM

35 centov komad
 3 za \$1.

MOJA DEKLE JE SE MLADA

PO 35c komad:

Zvezek 10 slovenskih pesmi za piano harmoniko za \$1.—

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
 216 West 18th St., New York

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPOJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS IN STAMPS

ganjala in obsojala sta vse, kar je najsvetlejša vsakemu posamezniku in vsakemu posameznemu narodu.

"Na stotisoče sirot in staršev preliva v Jugoslaviji grenke solze zaradi zločinov, ki so jih zagrešili mrzki okupatorji."

SEJA LOKALNEGA ODBORA ŠT. 8. JPO. SS.

Prihodnja seja lokalnega odbora št. 8, JPO slov. sekcija, se bo vršila v petek 26. marca, ob pol osmi uri zvečer v Tomazini dvorani, 1908 West Cermak Rd. To bo prva seja radi naše dobrodelne prireditve v nedeljo 30. maja letos, zato je zelo važno in se naj udeležijo vsi odborniki in zastopniki društev, klubov, zborov itd. in to brez osebne vabil.

Glede igre in drugih priprav bo poročano na tej seji.

Bratski pozdrav.

Anton Krapenc, preds.
 John Gottlieb, tajnik.
 Chicago, Ill

SMRT SLAVNE PEVKE MILKE TRININE.

(JIC.) — Milka Trinina, sopranistka, ki je bila v letih 1899 do 1904 ena najslavnejših pevke Metropolitan Opere v New Yorku, je pred skoraj dvema leti umrla v Zagrebu. Njena prijateljica, tudi slavna pevka Zinka Milanov je prejela to vest iz Jugoslavije, zaradi vojnih razmer šele poldruugo leto pozneje. V letu 1933 je pokojni Lawrence Gilman, glasbeni kritik "New York Herald Tribune" dejal o tej pevki, da je bila ena največjih umetnic, kar jih je Metropolitan Opera sploh kdaj imela.

Milka Trinina je bila rojena v Begiču na Hrvaškem in je pela na Dunaju, v Gradcu, Monakovu in Bremeu ter odšla nato v New York. Po svojih vrnitvi v Evropo je pela v Queens Hall in v Covent Garden v Londonu. Bila je tudi v Beyruthu in v Moskvi, za časa kronanja Nikolaja II.

NEMIRI V RAZLIČNIH ZASEDENIH KRAJH EVROPE

V Egiptu in tudi v drugih zasedenih pokrajinah severne Grčije, guerilci napadajo nemške in italijanske čete ter motijo promet.

Na Bolgarskem se vrše velike vojaške priprave, kakor da bi Nemci pričakovali napad od zunaj. Švedski časopisi so prejeli iz Sofije vest, da je švicarski poslanik svetoval na Bolgarskem nastanjenim Švicarjem, naj odpoljšajo svoje rodbine domov.

Tudi v Franciji so se razvili boj — uporniki so odbili nemški ultimatum, da odlože orožje.

Nemški list "Frankfurter Zeitung" je posvetil svoj uvodnik Italiji, in piše, da se bo morala v teku te vojne Italija boriti za svobodo evropskega kontinenta tudi na obalah svojega Sredozemskega morja. Ruski listi pa poročajo, da

so Lahi izgubili na ruskem bojišču milijon vojakov in da imajo 30 divizij nastanjenih na Balkanu. Ostalo jim je le 20 divizij za obrambo Italije sam; laško ozemlje je trenutno najslabejša točka od osiških nadzorovanih ozemelj. Italija pa nima dovolj hrane niti za svojo malostevno vojsko — italijanski vojaki so često kaznovani, ker zamenjujejo svoje orožje za hrano.

IZPRED VOJAŠKEGA SODIŠČA.

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" z izvirnim besedilom.)
 Visoki komisar za ljubljansko pokrajino in poveljnik XI armadnega zbora, glede na razglas z dne 24. aprila 1942, dajeta na znanje:

Dne 8. junija je v Ljubljani neki komunist ubil organa javne varnosti, Slovenca Kukovića Kazimirja. Upošteva se razglas z dne 24. aprila je bilo potem, ko je brezuspešno potekel določeni čas, da bi se odkril krivec tega zločina, ustreljenih 8 oseb, zanesljivo krivih terorističnega in komunističnega udejstvovanja.

Dne 13. junija je neki komunist ubil v Ljubljani dr. Marka Natlačenca. Upošteva se razglas z dne 24. aprila, je bilo ustreljenih 24 oseb, zanesljivo krivih terorističnega in komunističnega udejstvovanja.
 4. junija so komunistični elementi ubili v Starem tangu Vank Incijo. Upošteva se razglas z dne 24. aprila, je bila po-

NOVA IZDAJA Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOvem Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI
 Sestav sveta — abecedni seznam dežel, provinc — navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov — navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav — v polnih barvah, vsega skupaj 56; celavrstna narodnih barv.

ILUSTRACIJE — 45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE — Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja
 Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera napačna ali vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladišče svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sistema, pokrajine in globoko oceanov in jezer, dolgotrajnih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Ta so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:
Slovenic Publishing Company
 216 WEST 18th STREET
 NEW YORK, N. Y.

SEDAJ
40 centov
 PO POŠTI
 V URADU — 35 CENTOV
 48 VELIKIH STRANI

tem, ko je brezuspešno potekel določeni čas, da bi se odkril krivec tega zločina, ustreljena oseba, zanesljivo kriva terorističnega in komunističnega udejstvovanja. — (JIC.)

TUDI ŽENSKA KLIČEJO NA DELO.

"Donauzeitung" poroča z dne 16. febr., da sta Nemčija in Hrvaška sklenili pogodbo, glasom katere bodo hrvaške žene, ki delajo v Nemčiji, deležne vseh ugodnosti dobrodelne služ-

že za nemške matere. United Nation Information Office v New Yorku poroča, da je nemška mobilizacija za prisilno delo povsod v Jugoslaviji naletela na velik odpor. Od Nemcev kontrolirani časopisi "Novo Vreme" je objavil posebno poročilo, naperjeno proti "govoricam", katere širijo ljudje zlobnih namenov, češ da bodo morali nabrati delavci v Grčijo in druge dežele. Nemci so pač "objubili" da bodo vsi mobilizirani delavci uporabljali izključno v Srbiji.

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE
 Special znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini
 George W. Barnwell

Podlaga za mehnično znanje si morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popisuje in v slikah prikazuje temeljna dela mehanika. Razloži vse natančno, kar mora znati najboljši mehanik. Pojasnjuje vprašanja, orodje in merila, načrte (blue prints), 1000 slik in risb. 578 str.

Cena \$1.98

Ne gledajte na to, ali ste se počutili, Vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 216 WEST 18th STREET
 NEW YORK CITY

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU